

Torstai 24. marraskuuta 2016

P8_TA(2016)0444

Kiinassa vangitun kustantajan Gui Minhain tapaus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 24. marraskuuta 2016 Kiinassa vangitun kustantajan Gui Minhain tapauksesta (2016/2990(RSP))

(2018/C 224/11)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kiinan tilanteesta ja erityisesti 4. helmikuuta 2016 kadonneiden kirjankustantajien tapauksesta Hongkongissa ⁽¹⁾, 16. joulukuuta 2015 EU:n ja Kiinan suhteista ⁽²⁾ ja 13. maaliskuuta 2014 EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvoston 25. istunnossa antamansa päätöslauselmat ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) tiedottajan 7. tammikuuta 2016 antaman julkilausuman Hongkongissa sijaitsevaa Mighty Current -kirjankustantamoa lähellä olevien henkilöiden katoamisesta,
  - ottaa huomioon huhtikuussa 2016 annetun komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon 18. vuosikertomuksen Hongkongin erityishallintoalueesta,
  - ottaa huomioon EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun, joka käynnistettiin vuonna 1995 ja jonka 34. kierros käytiin Pekingissä 30. marraskuuta–1. joulukuuta 2015,
  - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun 16. helmikuuta 2016 antaman lausunnon,
  - ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2016 annetun komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon yhteisen tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle aiheesta ”EU:n uuden Kiinan-strategian lähtökohdat”,
  - ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Hongkongin perustuslain ja erityisesti sen henkilökohtaisia vapauksia ja lehdistönvapautta koskevat pykälät sekä Hongkongin Bill of Rights -asetuksen,
  - ottaa huomioon 16. joulukuuta 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon Kiinan kansankongressin pysyvän komitean 1. heinäkuuta 2015 hyväksymän uuden kansallista turvallisuutta koskevan lain, Kiinan kansankongressin 28. huhtikuuta 2016 hyväksymän uuden ulkomaisia kansalaisjärjestöjä koskevan hallintolain ja 7. marraskuuta 2016 hyväksytyyn uuden kyberturvallisuutta koskevan lain,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että kirjankustantaja Gui Minhain, joka on Kiinan hallintoa arvostelevia kirjallisia teoksia myyvän kustantamon ja kirjakaupan osakkeenomistaja, katosi Pattayalla, Thaimaassa, 17. lokakuuta 2015 jäljettömiin;
- B. ottaa huomioon, että lokakuun ja joulukuun 2015 välillä katosi myös neljä muuta Hongkongissa asunutta henkilöä (Lui Bo, Zhang Zhiping, Lam Wing-Kee ja Lee Po), jotka työskentelivät samassa kirjakaupassa;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0045.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0458.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0252.

Torstai 24. marraskuuta 2016

- C. ottaa huomioon, että Gui Minhai on kiinalaista alkuperää oleva Ruotsin kansalainen ja näin ollen EU:n kansalainen;
- D. ottaa huomioon, että 17. tammikuuta 2016 Gui Minhai esiintyi kiinalaisessa tv-lähetyksessä ja ilmeisesti myönsi palanneensa vapaaehtoisesti Manner-Kiinaan, jotta tuomioistuimessa voitaisiin käsitellä oletettu rikos, joka koskee hänen osallisuuttaan auto-onnettomuuteen vuonna 2003; toteaa, että on vakavia syitä epäillä, että hänen esiintymisensä televisiossa oli lavastettu ja että hänelle oli annettu luettavaksi käsikirjoitus;
- E. ottaa huomioon, että Gui Minhai on ollut pidätettynä ja eristettynä yli vuoden ja että hänen olinpaikastaan ei ole tietoa; ottaa huomioon, että Gui Minhai on kirjakauppiaiden ryhmästä ainoa vielä vankilassa oleva;
- F. ottaa huomioon, että Ruotsin viranomaiset ovat pyytäneet Kiinan viranomaisten varauksetonta tukea Ruotsin kansalaisen ja muiden ”kadonneiden henkilöiden” oikeuksien suojelemiseksi; ottaa huomioon, ettei Gui Minhain perheelle eikä Ruotsin hallitukselle ole annettu tietoa häntä vastaan nostetuista virallisista syytteistä eikä hänen virallisesta pidätyspaikastaan;
- G. ottaa huomioon, että Lui Bo ja Zhang Zhiping saivat palata Hongkongiin 4. maaliskuuta ja 8. maaliskuuta 2016 sen jälkeen, kun he olivat olleet pidätettyinä Manner-Kiinassa; ottaa huomioon, että he pyysivät poliisia lopettamaan tapaustensa tutkinnan ja palasivat Manner-Kiinaan samana päivänä, jona he olivat saapuneet; ottaa huomioon, että Lee Po palasi Hongkongiin 24. maaliskuuta 2016 ja kiistää olleensa siepattuna; ottaa huomioon, että Lam Wing-Kee palasi Hongkongiin 16. kesäkuuta 2016;
- H. ottaa huomioon, että yksi kustantajista, Lam Wing-Kee, palasi kesäkuussa 2016 Hongkongiin lopettaakseen katoamistaan koskevan tutkinnan ja kertoi tiedotusvälineille, että sen sijaan, että hän olisi palannut mantereelle, Kiinan turvallisuuspalvelu oli kaapannut hänet, pitänyt häntä eristyksissä ja pakottanut hänet tunnustamaan tv-kameroiden edessä rikoksia, joita hän ei ollut tehnyt;
- I. ottaa huomioon, että Hongkongissa vallitsee sanan-, ilmaisun- ja julkaisemisen vapaus, joita myös suojellaan; ottaa huomioon, että kaikenlaisen Kiinan johtoa arvostelevan aineiston julkaiseminen on Hongkongissa laillista mutta kiellettyä Manner-Kiinassa; ottaa huomioon, että ”yksi maa, kaksi järjestelmää” -periaate takaa Hongkongille tällaisia perustuslain 27 pykälään kirjattuja vapauksia koskevan riippumattomuuden Pekingistä;
- J. ottaa huomioon, että Hongkongin erityishallintoaluetta koskevassa vuosikertomuksessa 2015 EUH ja komissio katsovat, että viiden kirjankustantajan tapaus on kaikkein vakavin haaste Hongkongin perustuslailla ja ”yksi maa, kaksi järjestelmää” -periaatteelle sen jälkeen, kun Hongkong luovutettiin takaisin Kiinalle vuonna 1997; ottaa huomioon, että ainoastaan Hongkongin lainvalvontaviranomaisilla on lailliset valtuudet valvoa lain noudattamista Hongkongissa;
- K. ottaa huomioon, että kidutuksen vastainen YK:n komitea on ilmoittanut olevansa erittäin huolissaan useista lähteistä saaduista yhtäpitävistä tiedoista, joissa kerrotaan jatkuvasta laittomasta vankien säilyttämisestä salaisissa ja epävirallisissa pidätyspaikoissa, joita kutsutaan nimellä mustat tyrmät; ottaa huomioon, että kyseinen komitea on ilmaissut olevansa erittäin huolissaan myös toistuvista tiedoista, joiden mukaan kidutus ja huono kohtelu ovat edelleen syvään juurtuneita rikosoikeusjärjestelmässä, joka nojaa liiallisesti tunnustuksiin tuomioiden perusteina;
- L. ottaa huomioon, että Kiina on allekirjoittanut kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen muttei ole vielä ratifioinut sitä; ottaa huomioon, ettei Kiina ole allekirjoittanut eikä ratifioinut kansainvälistä yleissopimusta kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta;
- M. ottaa huomioon, että 29. kesäkuuta 2015 pidetyssä EU:n ja Kiinan 17. huippukokouksessa nostettiin kahdenväliset suhteet uudelle tasolle ja että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa strategiakehyksessään EU lupaa asettaa ihmisoikeudet keskiöön suhteissaan kaikkiin kolmansiin maihin, myös strategisiin kumppaneihin; ottaa huomioon, että 12. ja 13. heinäkuuta 2016 pidetyn EU:n ja Kiinan 18. huippukokouksen päätteeksi annettussa julkilausumassa todetaan, että EU ja Kiina pitävät ihmisoikeuksia koskevan vuoropuhelun uuden kierroksen ennen vuoden 2016 loppua;

Torstai 24. marraskuuta 2016

1. on erittäin huolissaan siitä, ettei Gui Minhain olinpaikasta ole tietoa; kehottaa julkaisemaan välittömästi yksityiskohtaisia tietoja hänen olinpaikastaan ja vaatii vapauttamaan hänet välittömästi ja turvallisesti ja antamaan hänelle oikeuden viestintään;
2. panee huolestuneena merkille väitteet, joiden mukaan Manner-Kiinan lainvalvontaviranomaiset toimivat Hongkongissa; muistuttaa Kiinan viranomaisia siitä, että kaikki Kiinan lainvalvontaviranomaisten toiminta Hongkongissa olisi ristiriidassa ”yksi maa, kaksi järjestelmää” -periaatteen kanssa;
3. kehottaa asianomaisia viranomaisia Thaimaassa, Kiinassa ja Hongkongissa selventämään katoamisten olosuhteet ja noudattamaan siinä oikeusvaltioperiaatetta;
4. tuomitsee jyrkästi kaikki ihmisoikeusloukkaukset, erityisesti mielivaltaiset pidätykset, poikkeukselliset luovutukset, pakotetut tunnustukset, salaisen säilöönoton, eristettynä pitämisen ja julkaisemis- ja ilmaisunvapauden loukkaukset; muistuttaa, että kirjankustantajien, toimittajien ja bloggaajien riippumattomuus on turvattava; kehottaa välittömästi lopettamaan ihmisoikeusloukkaukset ja poliittisen uhkailun;
5. tuomitsee ilmaisunvapauden rajoittamisen ja kriminalisoinnin ja pitää valitettavana ilmaisunvapauden rajoitusten kiristämistä; kehottaa Kiinan hallitusta lopettamaan vapaan tiedonkulun estämisen, kuten internetin käytön rajoittamisen;
6. on huolissaan 7. marraskuuta 2016 hyväksytystä uudesta kyberturvallisuutta koskevasta laista, joka voimistaisi verkkosensuuria ja -valvontaa ja vakiinnuttaisi nämä käytännöt, ja on huolissaan myös hyväksytystä kansallista turvallisuutta koskevasta laista ja terrorismin vastaisen lain luonnoksesta; ottaa huomioon, että Kiinan uudistusmieliset asianajajat ja kansalaisyhteiskunnalliset aktivistit pelkäävät kyseisten lakien rajoittavan entisestään ilmaisunvapautta ja voimistavan itsensensuuria;
7. kehottaa Kiinaa luopumaan kaikista syytteistä, joita on esitetty rauhanomaisesti hallitusta arvostelevia henkilöitä sekä korruptionvastaisia toimijoita, lakimiehiä ja toimittajia vastaan;
8. ilmaisee huolensa siitä, että uusi ulkomaisia kansalaisjärjestöjä koskeva hallintolaki tulee voimaan 1. tammikuuta 2017, koska se häiritsee vakavasti Kiinan kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja rajoittaisi tuntuvasti yhdistymis- ja ilmaisunvapautta Kiinassa ja siinä kielletäisiin myös merentakaiset kansalaisjärjestöt, jotka eivät ole rekisteröityneet Kiinan yleisen turvallisuuden ministeriössä, ja kielletäisiin maakuntien yleisen turvallisuuden virastoja rahoittamasta kiinalaisia yksityishenkilöitä tai järjestöjä sekä kielletäisiin kiinalaisryhmiä toimimasta rekisteröitymättömien merentakaisen kansalaisjärjestöjen puolesta tai niiden luvalla ja kielto koskisi myös Hongkongista ja Macaosta käsin toimivia kansalaisjärjestöjä; kehottaa Kiinan viranomaisia takaamaan turvallisen ja oikeudenmukaisen ympäristön ja avoimia menettelyjä, joiden avulla kansalaisjärjestöt voivat toimia vapaasti ja tehokkaasti Kiinassa;
9. korostaa, että EU on sitoutunut demokratian lujittamiseen Hongkongissa, mukaan lukien oikeusvaltioperiaate, oikeuslaitoksen riippumattomuus, perusvapaudet ja -oikeudet, avoimuus sekä tiedon- ja ilmaisunvapaus;
10. kehottaa Kiinaa viipymättä ratifioimaan kansalaisyhteiskunnallisia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä allekirjoittamaan ja ratifioimaan kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta;
11. korostaa, että EU on sitoutunut oikeusvaltioperiaatteen, oikeuslaitoksen riippumattomuuden, perusvapauksien ja -oikeuksien, erityisesti avoimuuden sekä sanan- ja ilmaisunvapauden lujittamiseen kaikissa maissa, joiden kanssa sillä on kahdenvälisiä suhteita; katsoo, että on vakiinnutettava merkityksellinen ja avoin ihmisoikeusvuoropuhelu, joka perustuu keskinäiseen kunnioitukseen; katsoo, että vahvojen ja jatkuvien EU:n ja Kiinan suhteiden on tarjottava tehokas foorumi kypäälle, merkitykselliselle ja avoimelle ihmisoikeusvuoropuhelulle, joka perustuu keskinäiseen kunnioitukseen;
12. korostaa, että kauppaa- ja taloussuhteet ovat tärkeitä, jotta voidaan parantaa kummankin osapuolen hyvinvointia; muistuttaa, että tällaiset suhteet voivat kehittyä ainoastaan, jos toimitaan vilpittömässä mielessä ja toisiinsa luottaen; korostaa, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja avoimuus ovat osa nykyaikaisia kauppasopimuksia;
13. kehottaa asiaankuuluvia EU:n toimielimiä toimimaan nopeasti ja ottamaan Gui Minhain tapauksen seuraavan EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun asialistalle;

Torstai 24. marraskuuta 2016

14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Kiinan kansantasavallan hallitukselle ja parlamentille sekä Hongkongin erityishallintoalueen ylimmän toimeenpanovallan käyttäjälle ja lainsäädäntöneuvostolle.
